

Stadshistoria i ett nötskal



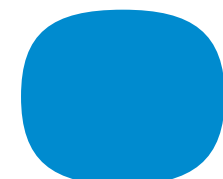
FEMINISTISK historia och kulturhistoria är temat för en stadsvandring i Berghäll i regi av och med start vid Arbis, 17.9 kl. 15 och under ledning av Rita Paqvalén och Hedvig Rask. 22.9 med start kl. 16.30 stadsvandring till platser som är gran- nar med Arbis under vistelsen på Sturegatan. Vem

byggde Kulturhuset, hur uppstod Borgbacken, vad skildrar Arbetarbostadsmuseet? Svar ger Alexandra Ramsay. Och 29.9 skildrar Ramsay vardagen från förr utgående från Gamla kyrkoparken. Här begrovs hundratals helsingforsare som dog i svi- terna av pesten på 1700-talet och så hade parken en central roll när Helsingfors intogs 1918. Stads- vandringen startar vid porten på Bulevarden kl. 17.



FOTO LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor



STADMUSEET



Dolda gårdar och nya visioner

Falkmanska gården öppnar upp och Anna Finnilä välkomnar till en resa i Helsingfors från förr.

MÅNGA nya rum och överraskningar bakom knuten. Nya sköna stadsmuseet är öppet, och inget är sig likt.

Det är fem små och stora hus som har slagits ihop i kvarteret Elefanten, och som i dag utgör stadsmuseets levande och pulserande enhet med program och utställningar om och för alla åldrar i Helsingfors.

”Vi är som ett litet gyttor av olika verksamheter i en gårdsmiljö som samtidigt öppnar upp för första gången på decennier. Det inre av de äldsta kvarteren har varit slutna men nu välkomnar vi stadsborna att ta sig för och njuta av sitt”, säger **Anna Finnilä** som både är svensk museilektor och projektledare i Barnens stad.

Hon går upp och ned i huset och visar runt. I rummet överst på fjärde våningen med ny vy mot Domkyrkan ska stadsmuseet ha kapacitet att

ta fasta på trender och öppna snabbt aktuella utställningar som skildrar pågående skeenden. Nederst finns sedan en mer bestående utställning som skildrar olika epoker, livsstilar och stadsdelar.

Finnilä kilar vidare förbi kaféet och museibutiken till den spännande Tidsmaskinen som genom 3D-teknik, animation och väggprojektioner bjuder på en upplevelse i Signe Branders Helsingfors.

Längst inne och bakom labyrinten av huskroppar som har förenats till en fascinerande helhet döljer sig en idyll som Falkmanska gården där tiden har stannat vid tidigt 1800-tal.

”Vi har lyssnat på våra användare i planeringen av den nya museihelheten, och ett återkommande önskemål har varit att man ska kunna äta medhavd matsäck. Så Falkmanska

gården öppnar för det, liksom matsalongen i Sederholmska huset, som ju återkommer som Barnens stad”, säger Finnilä.

Stadsmuseet hälsar alltså alla som vill ta med mackor, saft eller kex välkomna.

Barnens stad är hennes skötebarn, och museienheten för barn är dels som förr, dels annorlunda. ”Vi har noterat önskemål om att slopa skylten Rör inte!. Man får alltså röra och prova överallt, i klassrummet från förr, i barnens teatersalong med kläder för både prinsessor och prinsar och man får leka med föremålen i dockhuset”.

Anna Finnilä ordnar med svenskspråkigt program, man når henne på anna.finnila@hel.fi. Adressen är Alexandersgatan 16. Inget inträde.

12 JUNI

På torg och gator

Helsingforsdagen sommaren 2016 bjuder på bland annat följande:

- ☉ Morgonkaffe och rabarberpaj kl. 9–11 på Stadshusets gård.
 - ☉ Rockmusik med bland andra The First enligt temat Back to the sixties och punkbluesrockreggae med Pelle Miljoona United på Espens estrad.
 - ☉ ”På landet i staden” vid Hertönäs gård med också svenskt program kring mat och odling, kl. 10–15.
 - ☉ Musik, barnprogram, författarsamtal på Tölö torg.
 - ☉ Glad festival för hela familjen i Gårdsbacka köpcentrum.
 - ☉ Middag under bar himmel med långbord längs Norra esplanaden för cirka 800 personer. Biljetterna släpptes i maj men det är något av ett spektakel att se så många bänka sig vid det urbana picknickbordet.
 - ☉ Folkdansuppvisning och sedan gemensam folkdans för alla på Fölisön.
 - ☉ Eftermiddagsdans i bästa 1970-tals nostalgi hos stadsmuseet på Villa Hagasund och i anslutning till utställningen Musik.
 - ☉ Vandra i Gammelstaden där Helsingfors låg mellan 1550 och 1640. Guidad promenad på finska.
 - ☉ Ledd utomhusgympa i regi av Friskis & Sveltis, men på finska, i Arabiaparken, Tavastvägen 132.
 - ☉ Tölöviksparken invigs med dans, musik och smått och gott ätbart för de tusen första, men ta med egen picknickkorg.
 - ☉ Gatufest för barn med musik, cirkus och disco. I hörnet av Vallgårdsvägen och Vånåvägen i Vallgård.
 - ☉ Fast den mest speciella starten på dagen kommer i Vik. Undervisningsgården bjuder på morgonmjölkning i ladugården, och föregås av titt på våtmark med dagvatten. För morgonpigga, start kl. 6.30 från Försöksgårdsvägen 5. Stövlar på!
- Se hela programmet**
<http://www.helsinki.fi/sv>

ANNEGÅRDEN

Picknick med plättar

VETERANERNA inom finlandssvensk musik och underhållning för barn, Sås&Kopp alias Pasi Hiihtola och Peik Stenberg har



roat generationer och uppträder i sommar för första gången på länge med en picknickkonsert i parken vid Annegården.

På menyn står låtar ur det nya albumet Plättar och givetvis klassiker som Chili con Carne med socker på. Sås&Kopp spelar 10 augusti kl. 13. Om regnet vräker ned flyttar picknicken in, och de 80 första får plats. Annegårdens sommarpark är också värd för det finlandssvenska hiphopbandet Green Light District, GLD. GLD spelar 5 augusti kl 18, och varken då eller med Sås&Kopp uppbärs inträde.

RODDSTADION

Allsången ljuder över fjärden

GILLAR du att sjunga av hjärtans lust, och gärna visor och låtar på svenska? Och följer du med Allsång på Skansen på tv? Ja, det finns en helsingforsisk motsvarighet som ännu inte har nått samma dimensioner som den stockholmska. Men varför inte ta del av allsången på Roddstadion ljuder över Föllisöfjärden. Sommarens allsänger sjungs 6.6 kl. 16 med Brage spelmannslag, Brage stråkar och Gillekören, 4.7 kl. 18 med Leo Holmgren och Harry Stenfors och 1.8 kl. 18 med Brage spelmannslag och Brage stråkar. Per-Olof Lundberg leder allsången. Roddstadion ligger på Merikantovägen 4, inget inträde.

SOMMARTEATER

FRÅN SPÄNNING TILL KOMEDI

Sommarteater för hela familjen står på sommarprogrammet hos många, och i det svenskspråkiga urvalet ingår allt från spänning och komik till några klassiker. Här ett plock ur "repertoaren":

☛ På Sveaborg pågår även i sommar jakten som tar publiken på en historisk tidsresa i 1700-talets Helsingfors. I sommar är det den försvunna kronan som bekymrar konungen och alla medverkande deltar i letandet genom dunkla bastioner och över maffiga stenmurar. Jakten på den försvunna kronan är avsedd för barn mellan 6 och 13 år jämte föräldrar eller vuxen i sällskap, och på svenska går den varje fredag (utom 24.6) mellan 10 juni och 6 augusti med start kl. 12 utanför kiosken i Artilleriviken.

☛ Roligheter och tokigheter är att vänta på Finns sommar-teater i Esbo där man spelar en komedi utgående från de omtyckta böckerna om Sune. Det är Pekka Sonck som har dramatiserat Sunes sommar efter författarna Sören Olsson och Anders Jacobson. Sune, hans bror Håkan Bråkan, deras rara mamma och töntiga pappa står på scen mellan 9 juni och 3 juli, och skådeplatsen ligger på Kungsgårdsvägen 36.

☛ Ljuva toner ljuder över Raseborgs ruiner när sommarens musikal Sound of Music kör i gång 22.6. Sound of Music med den skönsjungande familjen Trapp är en klassiker till musikteater, och samtidigt firar Raseborgs sommar-teater 50-årsjubileum. Regissör är Sven Sid som har regisserat över 20 pjäser på Raseborg. Sound of Music spelas fram till 4 augusti.

☛ På den östnyländska sommar-teater-scenen Lurens i Pernå satsar man på en annan klassiker, Djungelboken av Rudyard Kipling. Boken om bland andra Mowgli, Bagheera, Baloo, Shere-Khan och Kaa, utkom redan 1894, men handlingen om den föräldralösa lilla pojken i den farliga djungeln är lika aktuell idag i sin skildring av såväl främlingsfientlighet som hjärtlighet och kärlek. Lurens spelar Djungelboken mellan 1 juli och 6 augusti.

Marina Meinander tar över som konstnärlig ledare för Lilla teatern.



TEATER

Bra pjäs roar, oroar och väcker

"ANGELÄGET och kanske roligt, gärna aktuellt och intelligent. Element som en bra pjäs ska bjuda på, och på vägen hem efter föreställningen ska man helst känna sig upprymd, uppfylld och även upprörd fast på rätt sätt".

Marina Meinander gestikulerar och förklarar och det råder ingen tvekan om att hon brinner för sitt nya jobb, jobbet som konstnärlig ledare för Lilla teatern som hon axlar i årsskiftet. I praktiken är hon redan i gång och funderar på kommande år, för scenkonst är inget hastverk utan resultatet målmedvetna beslut i fråga om allt från pjäsval till rollbesättning, regi, dramaturgi och scenografi. Helheten ska inte bara fungera, tidtabellerna för alla berörda ska klaffa och då behövs framförhållning.

Fast innan Meinander, som är född 1967 och magister i teaterkonst, kli-

ver in i nya stora skor – föregångarna är inga mindre än legender som bland andra Vivica Bandler och Asko Sarkola – ska hon regissera komedin Mirakelmetoden som kommer upp i Lillans repertoar i höst.

Lillan har gjort sig känd som scenen för komedier och revyer, och den linjen vill också Meinander hålla. Hon vill även se både nyskrivet och klassiker på scen, och poängterar vikten av att spela sådant som är viktigt och bra.

"Jag står gärna bakom bitska kabareer. I synnerhet i ett läge när inte ens yttrandefriheten längre är en självklarhet".

Tidigare måste Lillan spela in pengar för att finansiera verksamheten men teatern är sedan många år den svenska scenen inom Helsingfors stadsteater.

"Det ger ekonomisk trygghet men det betyder inte att Lillan inte behöver stå för kvalitet som lockar bred publik. Dessutom vet man aldrig hur framtiden ser ut så det gäller att upprätthålla ett gott existensberättigande" säger Meinander och tillägger att fördelen med att ingå i ett stort moderhus är också det fantastiska kunnandet som finns inom teknik, i verkstäder och teaterproduktion.

Lillan har fyra premiärer om året men Meinander vill även satsa på gästspel, konserter och samtal kring företeelser i tiden. "Sådant som får folk att komma mellan pjäserna".

Hon har bakgrund som mångårig dramaturg på Svenska teatern och för den finska tv-publiken är hon känd för sin medverkan i serier som *Kotikatu*, *Syke* och *Kynsin hampain*.

Sjuk i sommar? Här är vården!

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN har sommartidtabell 1.6–31.8. Hälsostationerna är öppna vardagar kl. 8–16. Jakobacka, Stensböle, Malmgård och Skomakarböle stängda 27.6–31.7 med ersättande vård i Malm, Gårdsbacka, Gamlas och Parkstad. Sommarstängt gäller delar av tandvården. Tandjour på kvällar, veckoslut och helger i Haartmanska sjukhuset i Mejlans, nattjour på Tölö sjukhus. Dygnet runt hälsorådgivning på tfn 09 310 10023, socialjour och krisjour på tfn 020 69 6006 respektive 09 310 44222. I livshotande nödfall, ring 112. Detaljerad info på svenska på www.hel.fi/sotesommar.

Allsång i Forsby

HÖSTENS första träff för SeniorVäst och SeniorNord för pensionärer och arbetslösa är 15.9 kl. 14–16 på Forsby servicecentral med allsång, dans, gymnastik och kaffe med dopp. Skjuts enligt behov tfn: 050-432 8888. Fritt inträde, ingen förhandsanmälan.

Akvareller eller frågesport

HELSINGFORSDAGEN 12 juni firas med anledning av att det var dagen då Gustav Vasa grundade staden 1550. Enligt traditionen bjuder dagen på program i många stadsdelar och med många teman. På svenska kan man i år njuta av en akvarellkurs i den vackra Alprosparken i Norra Haga. Akvarellkursen leds av Nelly Jurvelius, och pågår kl. 14–17. Förhandsanmälan förutsätts per telefon 9.6 kl. 10–13, 09 4587541.

Och är du på styva linan när det gäller frågesport? Nu finns chansen att gå upp till bevis och svara på vad du kan om staden och stadsdelarna. Frågesport på svenska respektive finska pågår i Dianaparken eller Trekanten kl. 10–15. Svenskt program för barnen med Robin Hund på konsert i Stadshuset kl. 11.30. Se spalten nedan för mera plock ur programmet.



Alla på Arbis jämte rektor
Moa Thors packade upp och
ned och kånkade ut och in.



FOTO LEIF WECKSTRÖM

Tillsammans på tillfällig adress

ÄN DRÖJER det ett tag till terminsstarten på Arbis, men i augusti gäller det att anmäla sig, och fram för allt gäller det att inte åka till Dagmarsgatan utan Sturegatan.

Arbis verkar nämligen i exil i tillfälliga lokaler under hela nästa läsår, alltså hösten 2016 och vårterminen 2017. Först i terminsstarten om drygt ett år är Arbis tillbaka i Tölö.

Lärarkåren och rektor jämte alla i kansliet tog sig bokstavligen an flyttbestyret tidigare i vår och bidrog till en smidig flyttning av alla ting som bara gick att packa ned. Det blev tusen packlådor.

”Vi gjorde det tillsammans, och

”Tillsammans” är temat för nästa läsår. På Arbis är man alltid tillsammans men nu ska vi ha extra fokus på gemenskap och samverkan” säger rektor **Moa Thors** medan hon kånkar in en av grönväxterna. Dagmarsgatans hus är tömt och renoveringen är omfattande, den första egentliga någonsin om man bortser lite spackel och målarfärg över vanliga skavanker. Nu ska Dagmarsgatans hus få ny el och nytt luftventilationssystem, stambyte ingår och så ska man installera ny hiss, förbättra tillgängligheten och uppdatera annan hus-teknik. Kostnaderna är cirka 9,6 miljoner euro och arbetena görs med

respekt för den ursprungliga arkitekturen både ute och inne.

”På Sturegatan får vi rum för nästan alla kurser och all verksamhet. Det gäller också kaféet med sina läckerheter och biblioteket. De enda som inte ryms är keramikerna och slöjdarna. Keramiken går i Stoa i Östra centrum, slöjden i Hertonas”.

Biblioteket står som alltid för mångsidigt program kring litteratur och inleder hösten den 8.9 kl. 18 med utgivningsfest med anledning av boken Amur-fararen av Liva Söderhjelm och Janne Söderhjelm. Och 15.9 kl. 18 handlar ”Möt författaren” om ”Stilla dagar i Mejlans” då **Claes Andersson**

samtalar med förlagsredaktören **Tapani Ritamäki**.

I höst ska Arbis bredda sitt samarbete med skolorna genom att erbjuda kurser i till exempel psykologi och ryska, italienska och kinesiska.

”En naturlig ny samarbetspartner är grannen på samma gata, Åshöjdens skola och så ska också Hoplaksskolan ta del av Arbis möjligheter att erbjuda kurser som skolornas resurser inte räcker till för”, säger biträdande rektor **Pamela Granskog**.

Kurshäftet för 2016–2017 kommer på nätet kring midsommar, i tryckt form i augusti. Den tillfälliga adressen är Sturegatan 2.